2026–2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ..... ORTAOKULU

7. SINIF TÜRKÇE DERSİ 1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

Adı Soyadı	Sınıfı / No	Puan

Süre 40 dakikadır. Soruları dikkatle okuyunuz; cevaplarınızı ayrılan alanlara yazınız ve işlemlerinizi gösteriniz. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Başarılar!

1. **15 p**

Arılar Dansla Konuşur

Bir bal arısı kovandan çıkıp çiçekli bir alan bulduğunda bu haberi kovandaki arkadaşlarına iletir. Ancak arılar sesle değil, hareketle haberleşir. Bu haberleşmenin adı "arı dansı"dır.

Yiyecek kaynağı kovana yakınsa arı, kovanın içinde küçük daireler çizerek döner. Bu *dairesel dans*, yakınlarda yiyecek olduğunu anlatır. Kaynak uzaktaysa arı bu kez *sallanma dansı* yapar. Bu dansta arı, gövdesini sağa sola sallayarak düz bir çizgi boyunca ilerler, sonra yarım daire çizerek başladığı yere döner ve aynı hareketi tekrarlar.

Sallanma dansında iki önemli bilgi vardır. Birincisi yöndür: Düz çizginin yönü, yiyeceğin Güneş'e göre hangi tarafta olduğunu gösterir. İkincisi uzaklıktır: Arı düz çizgide ne kadar uzun süre sallanırsa yiyecek o kadar uzaktadır. Kovandaki arılar dansçıyı izler, üzerindeki çiçek kokusunu da tanır ve böylece doğru yeri bulur.

Arı dansını ayrıntılı olarak inceleyen bilim insanı Karl von Frisch'tir. Frisch, yıllarca süren gözlemleri sonucunda arıların bu hareketlerle birbirine yol tarif ettiğini göstermiş, 1973 yılında Nobel Ödülü'nü paylaşan bilim insanlarından biri olmuştur.

Arıların dansı bize, iletişimin yalnızca kelimelerle kurulmadığını hatırlatır. Doğada pek çok canlı, yaşamını sürdürmek için kendine özgü bir haberleşme yolu geliştirmiştir.

Metne göre sallanma dansında hangi iki bilgi aktarılır? Kovandaki arılar yiyeceğin yerini bulurken dansın dışında neden yararlanır?

2. Bir arı düz çizgide uzun süre, başka bir arı ise kısa süre sallanarak dans ediyor. Hangi arının bulduğu yiyecek kaynağı kovana daha uzaktır? Cevabınızı metne dayanarak gerekçelendiriniz. **16 p**

3. Metnin ikinci paragrafında iki dans türü anlatılmıştır.

Dans türü	Ne zaman yapılır?	Nasıl yapılır?
Dairesel dans		
Sallanma dansı		

a) Tabloyu metindeki bilgilere göre doldurunuz. **12 p**

b) Yazar bu iki dansı anlatırken bilgileri nasıl düzenlemiştir? Bir cümleyle açıklayınız. **6 p**

4. Metnin konusunu en iyi yansıtan **üç anahtar kelime** yazınız. Bunlardan birini neden seçtiğinizi açıklayınız. **15 p**

5. Okulunuzun fen panosu için bir hayvanın ya da bitkinin ilginç bir özelliğini tanıtan kısa bir bilgilendirici yazı hazırlayacaksınız. **20 p**

Aşağıdaki plana uyarak bir paragraf yazınız: **1)** Konuyu tanıtan bir giriş cümlesi, **2)** Özelliği açıklayan en az iki bilgi, **3)** Toparlayan bir sonuç cümlesi. Paragrafınıza bir başlık koyunuz.

6. **16 p**

1. Kovanda üç tür arı bulunur ( ) işçi arı, erkek arı ve kraliçe arı.
2. Arılar çiçeklerden nektar ( ) polen ve su toplar ( )
3. Arıların dans ettiğini biliyor muydunuz ( )
4. Ne kadar çalışkan hayvanlar ( )
5. Frisch ( ) in çalışmaları yıllarca sürdü.
6. Ayşe ( ) Mert ve Can okulun doğa kulübüne katıldı.
7. Dün akşam TRT ( ) de arılarla ilgili bir belgesel izledik.

Yukarıdaki cümlelerde ayraç ( ) içine gelmesi gereken noktalama işaretlerini sırasıyla yazınız.